

Pranas Bielevičius: Mes dažnai bijome to, kas vyksta aplinkui. Kartais perversiname įvykius, kurie būna mūsų gyvenime. Ne todėl, kad nesuprastume to, kas vyksta, bet dėl to, jog nusprendžiame, kaip reaguoti į vieną ar kitą dalyką pagal kitų žmonių nuomonę. Noriu jus padrašinti ir paskatinti – pasitikėkite Viešpačiu. Mirė Juozas, ir aš vakar, šiandien žmoną Lilijaną skatinau tais pačiais žodžiais – pasitikėk Viešpačiui. Jeremijo 10,1-3a:

„Izraeli, klausykis Viešpaties žodžio

!

Taip sako Viešpats:

„Nesimokykite pagonių kelių ir nebijokite dangaus ženklų, nors pagonys jų bijo. Pagonių papročiai yra tuštybė.“

Šią ištrauką glaustai galima pavadinti – papročiai arba tradicijos. 1 eil. yra kreipinys su šauktuku. Čia norima pasakyti: „Išgirsk, ką tau nori pasakyti Dievas“. Šiandien galime pasakyti taip: „Tikintieji, išgirskite, ką jums Dievas nori pasakyti“. Ką gi Jis nori pasakyti? Iš šių eilučių matome tris dalykus, kuriuos turėtume įsidėmėti visam savo gyvenimui. Tai yra labai svarbu.

Šiandien dalyvavome laidotuvėse. Laidotuvės nėra pati maloniausia vieta. Ne visi vienodai reaguoja į tai, kas vyksta: vieni labai jautriai reaguoja, kiti ne taip jautriai. Liaudyje paplitusi nuomonė, kad apie mirusį tris paras plevena jo siela. Tai pastoviai akcentuojama, ir žmonės bijo mirusiojo. Tai yra tradicija. Šiandien apie tai noriu kalbėti, nes žmonės be reikalo įsibaimina. Po laidotuvių grįžta į namus ir mąsto. „Aš kažką pamiršau padaryti, tai dabar mirusiojo siela neras ramybės ir ilgai bus namuose.“ Žmonės numirė, bet artimieji gyvena pastovioje įtampoje. Jiems atrodo, kad tas miręs žmogus lyg tai yra namuose, jis kažką daro. Dažnai ta įtampa pagimdo nesveiką baimę, kai artimieji visko bijo. Aš skatinu jus nebijoti, nes to dalyko nėra.

Ką Dievas sako šioje Rašto ištraukoje?

1. Nesimokykite.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad mes neturime mokytis, praktikuoti tuos dalykus, apie kuriuos kiti kalba. Suvokite teisingai: kai žmogus numiršta, belieka tik jo kūnas. Gal ir nėra gražus

palyginimas, bet suprantamas: Kai jūs kepatė kiaušiniene, kada sudaužote lukštą ir išpilate į keptuvę baltymą ir trynį, ar lukšte kas nors lieka? Ne.

Mirties momentas yra lyg kiaušinio sudaužymas, kada siela nuo žmogaus atsitraukia. Ji pati niekur nevaikšto. Jei žmogaus siela galėtų vaikščioti, tai nė vienas žmogus neitų į pragarą. Visi norėtų būti pas Dievą.

Dievas mums nori pasakyti, kad nebijotume to, ko bijo kiti žmonės.

Noriu jus padrąsinti. Tai darau ne dėl to, jog galvoju jus esant bailiais. Aš suprantu, kad kiekvienas mūsų kažko bijome: vienas bijo tamsos, kitas – aukščio. Mes neturime ignoruoti dvasinio pasaulio. Jis yra, bet miręs asmuo niekada nepasirodys. Karalius Saulius bandė iššaukti pranašo Samuelio dvasią. Apie tai skaitome Rašte. Kaip jūs galvojate, kas ten pasirodė? Ten tikrai nebuvo Samuelio dvasia. Dievas sako: kai žmogus numiršta, jo siela iškeliauja. Sugrįžti ji negali. Sugrąžinti ją gali tik Dievas, bet Jis pažadėjo tai padaryti ateityje. Štai kodėl mes neturėtume bijoti mirusio žmogaus, kuris guli karste. Mums gali būti nemalonius jo kvapas. Kartais sunku priimti faktą, kad tas žmogus mirė. Galvoji: „Dar vakar buvau sutikęs, kalbėjau, o šiandien – žmogaus nebėra.“

Aš pamenu savo močiutę. Mes su ja kalbėjome, o po dviejų dienų ji mirė. Kai pamačiau jos kapą, tai tuomet supratau, jog ji tikrai mirė, kad jos nebėra.

Todėl Jeremijo 10,2 ir sako: „nesimokykite.“ Nepriimkite to kaip vertybės.

2. Nebijokite.

Kodėl Raštas sako: „Nebijokite?“ Baimė dažniausia kyla dėl nežinojimo. Dažnai žmonės bijo Dievo ne dėl to, jog suvokia savo nuodėmingumą, bet dėl nežinojimo. Nežinojimas kartais yra didesnis baimės šaltinis negu žinojimas.

3. Pagonių papročiai yra tuštybė.

Kodėl Dievas ragina nebijoti? Nes jų papročiai yra tuštybė. Tuštybė reiškia, kad tai neturi jokios vertės. Tai yra išgalvoti dalykai. Seniau Lietuvoje ne visuose kaimuose buvo medikai. Įprasta, kad mirusį žmogų laikydavo tris paras. Tai tapo lietuvių liaudies tradicija. Žinoma, kai žmogus papuola į klinikinę mirtį, jis gali per tris paras atsigausti. Mano močiutė yra ne kartą pasakojusi tokius atvejus, kai karste būdamas, žmogus atsigauna ir sako: „Noriu valgyti.“ Ar jūs mane laidoti susiruošėte?“ Todėl buvo laikoma tris paras, bet tai darė dėl praktinių dalykų, nes ne visi galėjo suprasti ar žmogus miręs, ar dar ne. Gal jis papuolė į klinikinę mirtį.“

Senojo Testamento laikais buvo sakoma, kad negerai liestis prie mirusiojo. Mūsų tradicijos ir apeigos priešingos: apsikabina mirusį, bučiuoja jį. Raštas sako, kad žmogus, palietęs numirusį, lieka iki vakaro nešvarus. Čia kalbama, kad dėl higienos gali būti problemų, bet ne dėl to, kad reikia mirusio bijoti. Ypač buvo tai draudžiama kunigams.

Rašte niekur nerasite, kad mirusio žmogaus reikia bijoti. Randama priešingai.

Jeremijo 10 skyriuje dar skaitome, kad žmonės miške nusikerta medį, amatininkas jį aptašo, kitas papuošia sidabru ar auksu. Taip padaromas dievukas. Dievas ragina nebijoti tokių dievukų. Tai yra išgalvotas dalykas.

Mūsų laikais kažkas gali padaryti auksinius batus, o mes sakysime: „Čia yra dievas.“ Kvailai atrodytų. Jeigu šitos salės viduryje stovėtų auksiniai batai, o mes klūpėtume prieš juos. Kas nors, atidaręs duris, pagalvotų, jog mes išprotėjome.

Luko 16 skyriuje randame pasakojimą. Jėzus nekalbėjo išgalvotą pasakojimą. Jis kalbėjo apie faktus, nes minimi asmenų vardai. Daug teologų ginčijasi dėl šio skyriaus. Klausia: kas tu norėta pasakyti? Manau, kad kiekvienas žmogus, kuris yra pragare, nenorėtų, jog jo artimieji ten patektų. Tai yra natūralus poreikis. Mūsų siela niekur nedingsta. Tas žmogus supranta, suvokia. Kai kurie pragarą įsivaizduoja kaip linksmybių vietą, kur velniai su šluotomis šoka, nuogi vyrai ir moterys šoka. Kas ką nori, tas tą ir veikia.

Rašte taip nerašoma. Paskaitykime Luko 16,19-31L: „Gyveno vienas turtuolis. Jis vilkėjo purpuru bei ploniausia drobe ir kasdien ištaigingai linksminosi. O prie jo vartų gulėjo votimis aptekęs elgeta, vardu Lozorius. Jis troško numarinti alkį bent trupiniais nuo turtuolio stalo, bet tik šunys atbėgę laižydavo jo votis. Ir štai elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė ir turtuolis ir buvo palaidotas. Kentėdamas pragare, jis pakėlė akis ir iš tolo pamatė Abraomą ir jo prieglobstyje Lozorį. Jis ėmė šaukti: „Tėve Abraomai, pasigailėk manęs!“

Atsiųsk Lozorį, kad, suvilgęs vandenyje piršto galą, atvėsintų man liežuvį, nes baisiai kenčiu šioje liepsnoje“. Bet Abraomas atsakė: „Atsimink, sūnau, kad tu gyvendamas atsiėmei savo gėrybes, o Lozorius – tik nelaimės. Todėl jis susilaukė paguodos, o tu kenti. Be to, mus nuo jūsų skiria milžiniška praraja, ir niekas iš čia panorėjęs negali nueiti pas jus, nei iš ten persikelti pas mus“. Tas vėl tarė: „Tai meldžiu tave, tėve, nusiųsk jį bent į mano tėvo namus, nes aš turiu penkis brolius. Teispėja juos, kad ir jie nepatektų į šią kančių vietą“. Abraomas atsiliepė: „Jie turi Mozę bei pranašus, tegul jų klauso!“

“O anas atsakė: „Ne, tėve Abraomai“

! Bet jei kas iš mirusiųjų nueitų pas juos, jie atgailautų!“

“Tačiau Abraomas tarė: „Jeigu jie neklauso Mozės ir pranašų, tai nepatikės, jei kas ir iš numirusių prisikeltų“.

Atkreipkime dėmesį į tai, apie ką čia kalbama: Lozorius, turtuolis. Abraomas, Mozė. Abraomas ir Mozė ar išgalvotos asmenybės, ar tikros? Tikros.

Koks Jėzui būtų tikslas pasakoti išgalvotą istoriją? Ji neturėtų jokio pagrindo. Šiuo pasakojimu daug kas atskleidžiama: kad yra Dievo prieglobstis, ir kad yra pragaras. Pragaras yra kančių vieta. Anksčiau ta mirusiųjų buveinė buvo vienoje vietoje, o tik perskirta į dvi dalis, apie ką čia ir kalba.

Graikų kalba buvo vienas žodis – mirusiųjų pasaulis, bet jis suskirstytas į dvi dalis: Abraomo prieglobstis – jame buvo tie, kurie laukė ateinančio Kristaus, ir tie, kurie jau pasmerkti. Jie laukė ateities teismo. Atkreipkite dėmesį į 22 eilutę. Čia kalbama, kad elgeta mirė ir buvo angelų nuneštas į Abraomo prieglobstį. Mirė ir turtuolis, bet nekalbama, kad jis buvo angelų kažkur tai nuneštas. Iš šios Rašto eilutės galime padaryti sekančias išvadas. Žmogus numirė, o kas atsitinka su jo siela? Ji, kaip kiaušinio trynys ir baltymas, angelų paimama ir nunešama arba į mažinę paguodos vietą arba į amžiną kančių vietą. Pats žmogus ten nenuveina. Iš to mes galime pamatyti, kad nė vienas negali išvengti pragaro. Jeigu žmogui būtų duota laisvė, tai jis ten neitų, bet jis jau neturi valios įtakoti dėl savo sielos. Čia aiškiai sakoma, kad siela niekur neklaidžioja.

Numirė žmogus ir baigta. Lygiai tą patį patvirtina Žydams 9,27: „Ir kaip žmonėms skirta vieną kartą mirti, o po to – teismas“. Numirė žmogus ir angelai jo sielą nuneša arba į pragarą, arba į paguodos vietą. Ir vieni, ir kiti laukia prisikėlimo. Vieni – amžinai vilčiai ir džiaugsmui su Dievu, o kiti – amžinam atstūmimui. Tai labai svarbu mums suvokti. Mes tai turime priimti ne kaip kažkokių žmonių pamokymus, bet kaip Dievo valią – nebijokime mirusių žmonių. Jis mirė ir liko tik jo kūnas. Kūnas – žemės dulkės.

Kai mes prisimename, ilgimės, sapnuojame mirusį žmogų, tai yra natūralus dalykas. Aš dažnai sapnuoju abi savo močiutes, savo dėdes. Kai pabundu, juos prisimenu su ilgesiu, nes man jų trūksta. Aš nenoriu, kad jie būtų mirę. Numiręs žmogus nevaikšto, negrįžta į namus, nesivaidena. Raštas draudžia iššaukti dvasią, ar ji gali ateiti? Ne.

Luko 16,27-28 eil. skaitome apie normalų turtuolio troškimą. Jis supranta, kad pasielgė kvailai, kad yra atskirtas nuo Dievo, bet nenori, jog jo namiškiai būtų atskirti. Ką atsakė Abraomas? Atsakymą randame 29 eil. Dievas pažadėjo, kad nė vienas negrįš iš anapus. Dėl kokios priežasties? 31 eil. parodytas širdies atrakinimo raktas. Jeigu žmogus neklauso Dievo Žodžio, jeigu nepatiki Dievo Žodžiu, tai gali ir šimtas numirusių prisikelti, bet jis tuo nepatikės. Žmogus netiki Dievu, tai kaip jis patiks tuo, ką Dievas gali padaryti?

Šiandien yra daug žmonių, kurie tiki, kad Jėzus Marijos ir Mortos brolio Lozoriaus neprikėlė iš mirusių. Jie sako: „Jis tris dienas buvo komoje. Jėzus liepė jam keltis. Tas ir atsikėlė.“ Bet iš Rašto matome, kad jis buvo pradėjęs dvokti. Su gyvu žmogum taip nebūna. Tai atsitinka tik su mirusiu.

Jėzus buvo Dievas ir Jis galėjo sugrąžinti žmogaus sielą.

Ateityje visiems žmonėms Dievas sugrąžins sielas: tiek teisiesiems, tiek nedorėliams. Vienus Jis prikels, kad amžinai būtų su Juo, Jo paguodoje, o kitus – kad būtų atstumti ir amžinai kentėti. Lozoriaus prisikėlimas – ateities paveikslas, kas turi įvykti ateityje. Tai buvo skirta to meto žmonėms, kurie sakė, kad nėra prisikėlimo iš mirusiųjų. Izraelyje buvo viena stipri partija, kuri tikėjo beveik visu Raštu, bet netikėjo prisikėlimu iš mirusiųjų. Tai labai svarbus dalykas.

Kai Lozorius buvo prikeltas, tie žmonės niekaip negalėjo to suvokti. Jie nekenė Lozorius, nekenė Jėzaus.

Tai yra išimtinis atvejis. Kai kurie apaštalai tai padarė. Aš tikiu, kad ir šiandien Dievas gali prikelti žmogų, bet Jis to nedaro gąsdindamas žmones. Jis tai darė parodydamas, kad Jis viską sukūrė, kuris viską valdo. Todėl noriu jus padrąsinti – nebijokite mirusio. Kai mes tuo tikėsime, kaip Dievo tiesa, tuomet nebus jokių baimių, jokių neaiškumų, nesusipratimų.

Dažnai mirusiųjų pasaulis painiojamas su dvasiniu pasauliu. Raštas sako, kad paskutiniaisiais laikais atsiras visokių dalykų: ženklų, stebuklų, bet tai neturi nieko bendro su mirusiųjų pasauliu.

Dievas Senojo Testamento laikais uždraudė iššaukti dvasias, nes Jis žino, kad velnias turi savo pasiuntinius, per kuriuos jis ima kalbėti. Žmogui tas dvasių iššaukimas gali atrodyti tik žaidimas, tik giminaičio išsišaukimas, bet iš tikrųjų tai yra pradžia to, kad žmogų pagauti ir apgauti. Kiekviena nuodėmė, kurią velnias siūlo žmogui, veikia lygiai taip pat, bet dvasių iššaukimas pavojingas tuo, kad žmogus jau nebekontroliuoja situacijos. Jis kartais net nepastebi, kaip jį užvaldo baimė. Jis ima elgtis neprotingai. Būna atvejų, kai žmogus net išprotėja. Nesikreipkite į dvasių iššaukėjus ir patys tokių žaidimų nežaiskite.

Mes iš Rašto konteksto galime padaryti išvadą, kad elgeta, vardu Lozorius, ieškojo Dievo, nes kitaip nebūtų patekęs į Abraomo prieglobstį.

Marijampolės baptistų bažnyčios pastorius Pranas Bielevičius

2008-07-06, Marijampolė